

מזכירות הממשלה

סגנון

עמ' 1 מתוך 2.

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
יום א', י' בסיון התשמ"ג - 22.5.83

נכחו: חברי הועדה - השרים: י. נאמן - יו"ר, ד. לוי, מ. נסים

נציגי ההסתדרות הציונית: מ. דרובלס, א. תבין

נעדרו: חברי הועדה - השרים: ש. ארליך, י. ארידור, מ. ארנס, ז. המר, מ. צפורי

נציגי ההסתדרות הציונית: א. אביחי, ר. וייץ, ע. לוינסקי, מ. ריבלין, י. שפירא

מ. דקל	- סגן שר החקלאות לענייני התיישבות
ח"כ ח. פורת	- משרד המשפטים
פ. אלבק	- משרד האוצר
א. בוכמן	- הסוכנות היהודית
ז. בן-יוסף	- לשכת סגן ראש-הממשלה ושר הבינוי והשיכון
א. בן-אבו	- משרד הבינוי והשיכון
ע. גורן	- המנהל הכללי, משרד המדע והפיתוח
ת. גריזים	- הסוכנות היהודית
י. דקל	- המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
א. וינר	- לשכת סגן ראש-הממשלה ושר החקלאות
א. זייף	- משרד החקלאות
נ. יניב	- לשכת שר המדע והפיתוח
ד. לב	- משרד הבינוי והשיכון
י. מרגלית	- צה"ל
אל"מ ד. סתו	

./פרחן

בפרוטוקול זה 41 דפים.

רשמי: 3.5.21-21
21-38.5.5

א. פרחן	- משרד המדע והפיתוח
ח. צבן	- הקרן הקימת לישראל
א. צור	- לשכת סגן שר החקלאות
	לעניני התיישבות

א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום:

- הת/56 עתניאל - עיכוב ביצוע החלטות א. 1
- הת/57 הקמת 3 מצפורים ברמת הנגב והערבה:-- א. 8
א. שחרות - ממערב לשדה התעופה עובדה
ב. סירים - בקצה המערבי של בקעת
הסירים
ג. שיטה - ליד נחל שיטה
- הת/58 הקמת יישובים קהילתיים בגליל:-- א. 18
א. קבעת שעל - בין כנרת להר מנוח
ב. אילוס - בין נהלל ונצרת
- הת/59 חרמש א. 28
- הת/60 רס-כרכר - נ.צ.מ. 170/150 א. 37

הת/56. עתניאל - עכוב תהליך האיזרוח

השר י. נאמן:

אנו פותחים את הישיבה.

הגב' פ. אלבק:

לפני שנכנסים לדיון על רמת-הנגב, יש לי כמה הערות לפרוטוקול של הישיבה שעברה, היות וכבר היתה אי הבנה. בפרוטוקול של הישיבה שעברה מופיע באריכות דו"ח על פעולות משרד הבינוי והשיכון. בסוף הדו"ח מופיעים מספר ישובים שהם מתכוונים להקים השנה. לגבי אחדים מהם, יש לנו הערות, שמבחינה משפטית עוד אי אפשר להקים. המקום לא אותר, או שהוא באמצע ערעור. אנו הבנו, שזה דיווח על תכנית פעולה ולא החלטות שמאשרות הקמה. אם זה כך, זה בסדר. אבל אחרים כבר הבינו, שזו האסמכתא להקים את הישוב. אני רוצה שזה יתבטא בהחלטה.

השר י. נאמן:

יש כך ויש כך. אני מציע שניקח את הרשימה ואולי תאמרי על מה יש לך ספקות ונרשום את הנקודות האלה.

הגב' פ. אלבק:

בעמוד 6 של הפרוטוקול, עתניאל - הישוב נמצא

באמצע דיון בוועדת עררים.

השר י. נאמן:

את ענין עתניאל העלאנו כבר פעמיים בישיבה של

הועדה.

הגב' פ. אלבק:

עתניאל היה בועדת שרים לענייני בטחון, כמאחז, ושם הוחלט לאזרח אותו, אבל לאזרח כפוף להחלטה של ועדת שרים לענייני התיישבות.

השר י. נאמן:

הוא היה כאן בדיון במסגרת הר-חברון.

מר מ. דרובלס:

יש החלטה קודמת על עתניאל.

הגב' פ. אלבק:

בהחלטה הקודמת כתוב: "בכפוף לחוות דעת שלי". אז אני מבקשת לציין בפרוטוקול, כי חוות הדעת שלי היא שלילית. אי אפשר לבנות שם, כי יש דיון בועדת עררים. אני מבקשת שזה יכתב ויופיע בפרוטוקול.

השר י. נאמן:

אני רוצה במקרה זה לחזור: לגבי עתניאל, שזה קשור גם לשם דורית, היה דיון וישנה החלטה הת/43 מה-16.1.83. שם נאמר, "בענין איתור ותכנון מקום הקבע של הישוב (זוהר), ולאחר בחינת מצאי הקרקעות באזור שנקבע בהחלטה הנ"ל, לאשר בכפוף לחוות הדעת של מנהל המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה לענין הבעלות על הקרקע:..". אז זה נשאר כפי שזה. למעשה, בהחלטה של הישיבה הקודמת, מוזכרת ההחלטה הזו.

הגב' פ. אלבק:

עקרונית, כהחלטה, זה בסדר, אבל לבנות שם אי אפשר עד שיהיה פסק דין. שלא יבינו שאפשר אחרת.

השר י. נאמן:

מה שאמרת עכשיו, אנו נכניס ב"שונות" ובאמר ב"שונות", שרושמים, שלגבי עתניאל יש עדיין בעיה.

מר מ. דקל:

ברשותך, אדוני היו"ר, רציתי להגיד דבר מאוד, מאוד כללי - ועדת השרים לענייני התיישבות הרי יכולה להחליט - וטוב שהיא מחליטה, לפעמים, אפילו כשעוד לא נעשו כל הבדיקות. בזמנו כבר נקבע - רק צריך לחזק זאת - שכל זמן שלא התקיימו כל התנאים ההכרחיים והמספיקים לקיום הישוב, ביניהם אישור הבעלות על הקרקע, אז ההחלטה נשארת כהחלטה פורמאלית ואי אפשר לבצע.

מר י. דקל:

מה שעושים שם בשטח, עושה יחידה צבאית?

הגב' פ. אלבק:

לא, היתה בינתיים החלטה על איזרוח. זו הבעיה.

מר י. דקל:

בעובדה, מה שנעשה בשטח, נעשה ע"י הצבא, לא ע"י

אזרחים.

השר י. נאמן:

תתעדכן בפרוטוקולים של הועדה המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית ותמצא שב-16 לינואר היתה החלטה. סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, במסגרת הרשימה, חזר וכלל גם את הישוב הזה. אנו חזרנו על זה, אבל רשמנו לנו, שעדיין יש ערעור וברור ביחס לקרקעות במקום. הייתי אומר שזה נושא לוועדת המעקב. אחרי שמאשרים באופן עקרוני, בוועדת המעקב אנו בודקים האם כן או

לא. אם במעקב מסתבר שיש בעיות, אפשר להביא את זה לוועדת המעקב. אין צורך שזה יעלה כאן.

מר מ. דרובלס:

כמובן, שכל דבר שנעשה, נעשה על דעת היועצת המשפטית. אבל יחד עם זאת, אני מבקש להזכיר לוועדה, שלפני כ-5 חודשים נתקבלה החלטה על הקמת הישוב האזרחי. כאשר מדובר בהקמת ישוב, עוסקים בבני אדם חיים, אנשים שמשתחררים מהעבודה, מתכננים החלפת מקום מגורים וכו'. למרות זאת, אנו כפופים לכל הבדיקות. לכן אני מבקש לזרז את כל ההתהליכים כדי להסדיר את המצב החוקי.

יתכן והתחלנו שם בעבודות על-סמך החלטה קודמת בחודש ינואר. אם התחלנו בכך, נמשיך בינתיים עפ"י הקריטריונים של מאחז צבאי או האחזות צבאית. כלומר, אם עבודות מתבצעות בשטח, זה יהיה על-חשבון המאחז. באשר לענין האזרחי, נהיה כפופים לאותה החלטה, אבל בינתיים, אנו נערכים שם להקמת מאחז.

השר י. נאמן:

אני מציע לסכם, שאני מבקש מועדת המעקב של הוועדה הזו לבדוק את נושא עתניאל. אז תוזמני לוועדה ובבדוק את הנושא.

הגב' פ. אלבק:

למען הסדר, אני רוצה בכל זאת להגיד, שזה היום בדיון, בוועדת עררים. בוועדת השרים לענייני בטחון, לפני חדשיים, היתה החלטה לאזרח את זה, לכן, זה בכל זאת ישוב שהוחלט לאזרח אותו. גם היה דיון על כך בוועדת השרים להתיישבות. היות והיום זה בוועדת עררים, האנשים טוענים שהבעלות היא שלהם, אז היום, אי אפשר להמשיך לבנות שם, עד שיסתיים הדיון בוועדת העררים.

מר מ. דרובלס:

עבור אזרחים לא נעבוד שם.

הגב' פ. אלבק:

עבור הצבא אין אפשרות, כי ועדת השרים לענייני בטחון, החליטה לאזרח זאת. עבור אזרחים אי אפשר, כי יש ערר בוועדת עררים. יש אולי סיכוי, שזה יגמר תוך זמן לא ארוך.

השר י. נאמן:

מתי יגמר הערר הזה.

הגב' פ. אלבק:

יש לנו איזה רמז על איזה סיכוי, אם אני מדברת במסגרת סודית. במסגרת רכישות, היתה איזו הצעה אולי לקנות חלק מהשטח הזה, אז זה יכול להגמר יותר מהר.

השר י. נאמן:

נציג צה"ל עדיין לא הגיע, לכשהוא יגיע, נברר

זאת.

מר י. מרגלית:

אני מבקש להעיר הערה - כתוצאה מהחלטת ועדת שרים לענייני בטחון, לאזרח את הישובים, בדקנו אפשרות של השתלבות במסגרת עבודה משותפת. מאחר והסתבר, שהשטח איננו זמין לעליה אזרחית, סיכמנו שאיננו נכנסים לכיצוע באתר וימשיך שם הצבא כצבא. במסגרת צבא, אני מבין שהוא יכול לעבוד.

הגב' פ. אלבק:

לא, הוא לא יכול.

השר י. נאמן:

הפה שאסר הוא גם זה שיכול להתיר. לכן, כשיבוא הנה נציג מערכת הבטחון, נבקש ממנו (ואני לוקח על עצמי לדבר עם שר הבטחון) לקבוע דחייה של הביצוע של האזרח, ב-6 חדשים, אז צה"ל יהיה שם עדיין.

הגב' פ. אלבק:

צה"ל עדיין לא בפנים. סה"כ, יש שם הכשרה של קרקע. הטרקטור עובד, אבל הצבא לא בפנים. זה שטח, שהצבא נכנס אליו בתפיסה לצרכים צבאיים. האנשים טענו נגד זה לועדת העררים. הסבירו לעו"ד שלהם ולועדת העררים, שפה זה רק לצורך צבאי, לא מדובר באיזרח ולכן יש לתת לצבא להמשיך לעבוד. אחרי ההסבר הזה באה ההחלטה לאזרח. היום זה דבר, שאי אפשר להגיד לגביו, שיש צורך צבאי, כי כבר היתה החלטה לאזרח. לכן צריך לחזור על זה, שיש כוונה לאזרח, ולכן, הולכים בהליכים הרגילים בועדת עררים. משיטתיים שם הדיון, ואני מקווה, שבאמת יפסק שזה שייך למדינה, אז אפשר יהיה לבנות שם.

מר מ. דרובלס:

אנו לא נקבע עובדות חדשות בשטח, בנוסף לדברים

שלא נעשו עד היום.

השר י. נאמן:

כרגע, רשמנו לפנינו את הבעיה הזו, שהעניין נמצא

כפני ועדת עררים. היו עוד נקודות ברשימה הזו, שהקדימו, מבחינתך.

הגב' פ. אלבק:

היה עוד ישוב, שאני מקווה, שזה יסתדר בקרוב, והוא - כוכבא, שעליו כתוב, שזה כפוף להחלטת ועדת השרים מספטמבר.

השר י. נאמן:

אנו יודעים שיש שם בעיה של קרקעות. זה יועלה

בוועדת מעקב.

הגב' פ. אלבק:

המיקום המוצע היום, במקום זה, הוא כוכבא ב'.

ח"כ ח. פורת:

בכוכבא ב', בצד מערב, יש שטח מינימאלי, שיכול

לאפשר התחלת עבודה במקום.

השר י. נאמן:

יש פה החלטה עקרונית, לא צריך לדון בזה. אין

צורך לשנות החלטה לגבי כוכבא, יש החלטה.

ח"כ ח. פורת:

אני רציתי לעלות שאלה מקדימה בקשר לנושאים,

שלגביהם סוכם בוועדה הקודמת, כשנמסר הדיווח ע"י שר הבינוי והשיכון. דהיינו,

ברכה, חרמש, ...

השר י. נאמן:

איחרת ולא שמעת. הכל שריר וקיים. היה ערעור

אחד, שרשמנו לפנינו כרגע, שלגבי עתניאל יש בעיה. השאר הכל רשום וברור.

ח"כ ח. פורת:

שמעתי שיש בענין זה איזה שהוא עיכוב.

השר י. נאמן:

לכשנגיע לחרמש נדון בזה. יש סדר יום. היה

ערעור פה לגבי הרשימה, אז שמענו זאת.

השר י. נאמן:

אני מדלג על סעיף א' על סדר היום, אלא אם כן

אתה רוצה להודיע משהו ביחס לסעיף א'. אני מבקר, שסעיף א' ידון, כשיהיה פה

היו"ר הקבוע. אתה חושב שאפשר לדון בזה בלי היו"ר?

מר מ. דקל:

אי אפשר לדון בזה בלי היו"ר ויש כאן תוספת.

נחכה עד שהיו"ר יגיע.

השר י. נאמן:

כרגע, אני דוחה את הדיון בסעיף א'.

הת/57. רמת הנגב והערבה - הקמת 3 מצפורים

השר י. נאמן:

אנו עוברים לסעיף ב' - רמת הנגב והערבה. אני

מבין, יהודה, שאתה מציג זאת.

מר י. דקל:

לא תליתי מפה. חילקתי לכם מפה קטנה. מדובר פה באזור רחב ידיים ופה, במפה יש מיצוי של הנעשה באזור הנגב הדרומי.

אתם רואים, שריכוז ההתפתחות ההתיישבותית היתה כולה בתוך בקעת הערבה. היתה שמרנות מסויימת בגישה - ישוב חקלאי, שמבצל את המשאבים המקומיים. בשלבים יותר מאוחרים, יפתח גם אמצעי ייצור לא חקלאיים. היתה גישה מסורתית של מה שקשור בהקמת ישובים חקלאיים. כל אזור הערבה הוקם כך.

הנושא של פיתוח החקלאות ברור לנו. אנו יודעים איך לטפל בנושא ואיך להציע תכנית. זו פרוגרמה, שכמעט מועתקת ממקום למקום, כשהיא מלווה כל הזמן במחקר ופיתוח חקלאי אינטנסיבי שמתנהל באזור, ואנו מקווים, שבימים הקרובים גם ימוסד ענין המחקר והפיתוח, לפי הצעה שהגיש מכון וולקני.

אנו מציעים להקים 3 ישובים, בדרום הר הנגב, במפלס הגבוה שמעל ביקעת הערבה: שיטה, שחרות וסיירים, שמסומנים כאן על המפה. אנו מציעים להקים אותם בדגם של מצפה, כי אנו רוצים ללמוד על התנאים ולראות מה תהיה המשמעות של התפתחות ישובים שונים מאלה שנהגנו להקים בערבה. זה לא אומר, שבעתיד, לא נבוא עם הצעות לישובים נוספים בערבה. להפך, אבל יחד עם זאת, שלושת הישובים שמוצעים כאן, הם אולי רעיון חלוץ, שיתמצה תוך מספר ישובים, ואולי כתוצאה מהתחלת פעילות של הקמת שלושת הישובים האלה, אפשר יהיה להציע תכנית יותר נרחבת דומה. כרגע עומדים על הפרק שלושה ישובים.

השר י. נאמן:

יש הבדל בין מצפה למצפור?

מר י. דקל:

לא. מצפור זה אתר של מע"ץ, מפרץ בכביש, שממנו אפשר לצפות. מצפה זה ישוב קטן, שנבנה באמצעים מצומצמים, בעל תכונות ארעיות מסויימות. זו ההגדרה לפיה אני מגדיר מצפה. בשלב מאוחר יותר, מצפה יהפוך לישוב קבע, בעל תכנית מתאר מסודרת ופרוגרמה מסודרת, באחת מצורות ההתיישבות הקיימות, או אולי בצורה חדשנית. כרגע איננו מנסים לקבוע את הצורה.

השר י. נאמן:

מר יהיה עיסוק העתיד שלהם.

מר י. דקל:

על עיסוק העתיד אנו רוצים ללמוד במצפה. לכן אנו גם לא רוצים, שמלכתחילה, יהיה גדול, כדי שלא נתחייב לקבוצת אנשים גדולה מיד בתחילה. נראה לנו, שאם האנשים שיבואו למצפים האלה, יהיו מסוגלים להביא איתם איזה פרוייקט כלכלי, אנו נעודד אותם. אם לא, נצטרך למצוא להם תעסוקה בסביבה. מכל מקום, אנו לא יכולים להטיל כרגע מעמס תעסוקתי על דברים שאינם חשכנו, שגם באילת וגם במפעלים האזוריים שהתפתחו סביב יוטבתה, יש מקום לתעסוקה של האנשים האלה. לכן, הישובים מצומצמים, בשלב פיתוח ראשון. אנו מבקשים את אישור הועדה, כדי שנוכל להקים את שיטה, שחרות וסיירים. כל אחד נבחר בקפידה רבה מאוד, אחרי סיורים מתישים, לפחות ב-15 אתרים שונים, כשבכל מקום היתה איזו בעיה - או עם רשות שמורות הטבע, או עם צה"ל, או עם שדות התעופה. שחרות נמצא ממערב לש/ת של עובדה. סיירים נמצא בקצה המערבי של בקעת סיירים. שיטה ליד נחל שיטה.

בשנה האחרונה, בתוך הבקעה, הוקם אליפז, מוקם והולך לוטן. בבניית קבע נמצא עכשיו שזפון, בבקעת קטורה. השנה יקום גם אחד מהישובים הנוספים בבקעת קטורה, בתור האחזות נח"ל. הפעילות באזור הזה היא די אינטנסיבית. מכל מקום, זו איזו פריצת דרך חדשה.

מר מ. דקל:

ברשותכם, אני מבין, שכמו כולם, נאשר את הקמת שלוש הישובים האלה, אבל יש לי כמה שאלות.

שאלה ראשונה נוגעת לתהליך הפורמאלי. הצטרכתי ללמוד אותו ואיני יכול לומר, שאני לא מכיר אותו. באיזו מידה, רשות התכנון מבחינת אישור הישוב - לפני ועדת שרים, אחרי ועדת שרים? מה תפקידה של רשות התכנון המשותפת להסתדרות הציונית ולמשרד החקלאות באשר לאישור ישובים, שהם לכל הדעות ישובים קטנים, אם הם מוגדרים כמצפים.

השר י. נאמן:

איך זה בגליל?

מר מ. דקל:

התהליך היה, ויכול להיות שהוא צריך להיות בצורה כזו, שועדת השרים לענייני התיישבות אישרה את הקמת המצפים בצורה של בלוק ורק אח"כ רשות התכנון דנה על זה. יכול להיות, שכך יהיה התהליך גם כרגע. אולי כדאי, שהתהליך יהיה הפוך, שקודם רשות התכנון תדון ואח"כ הועדה תאשר, למרות שאני לא מתנגד לאישור של זה היום. פשוט, כדי לסדר זאת לעצמנו בצורה לוגית, נדמה לי שעדיף, במקרים אלה, שרשות התכנון תדון על הקמת ישובים ואח"כ זה יבוא לוועדה לאישור. כיוון שכבר הביאו, אני לא אתנגד, אבל רק למען הסדר הטוב.

שנית - מחשבתית על מה מדברים, על קיבוצים או על

ישובים קהילתיים?

מר י. דקל:

עדיין לא הוחלט.

השר י. נאמן:

אני אעדכן את סגן רה"מ ד. לוי, שנכנס עכשיו - אנחנו דנים ברמת הנגב והערכה, בהקמה של 3 מצפורים. המחלקה להתיישבות מסרה עליהם. יש מפה, שאתה יכול לקבל.

מר מ. דקל:

ברשותכם, אני אמשיך - למרות שלי הדבר מאוד, מאוד, נראה, עד היום היה מקבל, שהאזור הזה הוא אזור עבודה של קיבוצים. אם מודעים לנושא הזה, ואנו מדברים על הקמת ישובים קהילתיים, שבמערכת החברתית שלהם אינם בנויים כקיבוץ, אלא אנו מדברים על מערך יותר פלורליסטי, אני לא אתנגד, אבל לפחות אנו צריכים לדעת מהי המחשבה. האם המחשבה היא על ישוב קהילתי קיבוצי, שבנוי בעיקר על תעשייה. כלומר, אנו מקימים קיבוץ תעשייתי, או, בשלב זה, הדברים לא הוגדרו והם נשארים חופשיים, לפי האוכלוסיה שתאכלס את המקום? הייתי רוצה לשמוע הבהרה בנקודה זו.

מר י. דקל:

לגבי הסעיף הראשון, זה חידוש, שאנחנו צריכים להתנות את החלטת ועדת השרים באיזה אישור של גוף אחר.

מר מ. דקל:

לא אמרתי "אישור", אלא "דיון".

מר י. דקל:

במשך כל שנות קיום הועדה, לא היה מקובל שישלחו הצעות לגופים מינהליים, חשובים ככל שיהיו, לקבל את הסכמתם. נכון שבהליך, צריך

לעבור תחנות. אבל אני לא רואה שום סיבה לקשור את האחד בשני. על התחנה ההיא אי אפשר לדלג. כשנבוא לבקש מים ולהשקות שטחים חקלאיים, נצטרך להתייחס למוסד ההוא, אבל כשאנחנו מדברים על מצפה, שאולי יעבד שני דונם גזר, כדי שיהיה סלט, אני לא רואה בכלל את הקשר. אז אני מבקש גם ממר דקל וגם מהועדה לא להנהיג מנהג שלא היה פה ולהתחיל לקשור דברים. אחרת, מי שיביא הנה הצעה יצטרך לקשור אותה, כל פעם, לכל מקום אחר. לא זו הכוונה. אני מבין, שיש פה החלטה פוליטית, ברורה, איפה הפריסה. אחרי זה, הפרטים הטכניים שקשורים בזה, הם כבר בעיה של אותם גופים שאחראים בתוקף סמכויותיהם לעניין זה. לכן, אני חושב, מר דקל, שאולי טעית בעניין זה. אנו לא מתכוונים לדלג על אף מוסד סטטוטורי, גם לא על הועדה לבנין ערים. אבל הישובים האלה לא מופיעים בתכנית המחוזית לבנין ערים של מחוז הדרום, אז צריך לבקש את הסכמתה קודם? אני מציע שלא נקשור דברים, לא לגבי הישובים האלה ולא לגבי אף ישוב שאנו מביאים הנה. אנו קשורים בקבלת הזכות על הקרקע, כשיש רגישות מיוחדת במינה. כל יתר הדברים הם בתהליך סטטורי מקובל.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה לציין ששני ה"דקלים" צודקים. גם מר מ. דקל וגם מר י. דקל. אני כן חושב, שועדת השרים לענייני התיישבות רשאית, אם דנים בקשר לישוב חקלאי, לשאול ולשמוע האם זה תואם עם מנהל התכנון. כי ועדת השרים לענייני התיישבות רוצה לדעת ממה הישוב יתקיים לפני שהיא נותנת או לא את ברכת הדרך. לכן, זו בהחלט זכותה, ובוודאי גם יהודה דקל התכוון לכך.

אבל כאן אנו באים ומבקשים אישור עקרוני להקמת שלושה מצפים, בערבה, כנסיון. בשלב זה, איננו מבקשים עבורם שום אמצעי ייצור. והיה ונחליט, שמצפים אלה יצטרכו להיות ישובים חקלאיים, בוודאי שנבוא בדברים עם אותם גורמים שמחלקים את המכסות ואמצעי הייצור החקלאיים. בשלב זה אנו מבקשים אישור להקמת 3 מצפים. אולי הם יהיו לשמירת הטבע. עכשיו נתחיל לחפש ולתאם עם כל מיני גורמים אחרים. אם בנושא אמצעי הייצור נגיע למסקנה, שהם צריכים להיות ישובים חקלאיים, נבוא עם כל הגורמים לעניין ונתאם זאת ואז נוכל לדעת יותר.

היום מדובר בהקמת מצפה כדוגמת המצפורים שהקימונו בגליל.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני מבקש שנהיה עיקביים ושלא נתחיל כל ישיבה, מחדש, כאילו דבר לא קרה. אם יש אי אלו אי תאומים, אני מבקש שיהיה תאום מירבי בין הגורמים העוסקים בזה. אין לנו התנגדות להקמת שלושת הישובים, כמובן, לאחר כל התאומים. אבל אנו עומדים על כך, שיעשה למען חסכון מיירבי. האמצעים העומדים לרשותנו, ולא חשוב איפה הם נמצאים, זו עוגה אחת. אין שתי עוגות. משרד הבינוי והשיכון לקח על עצמו, שישובים, מעתה ואילך, לא יהיו יותר ארעיים, אלא ישובי קבע. אני מבקש לחזור על התביעה הזו. אם הכסף שיש למחלקה לא יספיק לבניית קבע, תואיל לשבת עם משרד הבינוי והשיכון ואולי, יחד איתנו, נמצא מאיפה להשלים וניגש לישוב קבע ישירות. לעשות ישוב ארעי, אח"כ לחכות שנים ולחפש מנין להשיג את הכסף, כשהבנינים האלה ישו אח"כ לדבר שאינו חיוני כל כך, אלא הוא בגדר תוספת, זה לא כדאי. אני מציע, שמשרד הבינוי והשיכון והמחלקה להתיישבות נשב, ננסה לגייס את הכסף ונעשה הכל כדי שהבניה תהיה קבע ולא ארעית.

השר י. נאמן:

אני מניח שהעקרון בהחלט מוסכם. אבל אם הם לא יודעים עדיין איזה ישוב זה יהיה, אז כרגע זה משהו לגמרי בסיוני.

סגן רה"מ ד. לוי:

זה גם מוזר, שאנחנו לא יודעים. אני לא רוצה לפתוח את היריעה, אבל אם יושבת ועדה והולכת לאשר, ואנחנו כשותפים לא יודעים איזה ישוב זה יהיה, זה חמור מאוד. צריך לדחות זאת מכל וכל עד אשר יעשו כל הבדיקות והתאומים. אני חושב, שכך צריכה להעשות העבודה.

השר י. נאמן:

מה שהם אומרים, שהם מקימים שם מעין תחנה נסיונית על-מנת ללמוד את השטח ולבוא ולהציע איזה ישוב יהיה שם. יכול להיות, שהם לא היו צריכים לבקש את רשות הועדה בכלל, אלא ללכת ולהתמקם. אבל איני יודע את הפרטים.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה להסביר את עצמי קצת יותר. אילו היה בכוונתנו להקים ישובים, היינו באים לוועדה ומביאים הצעה להקים ישוב לכל דבר והיינו באים בתאום מלא עם כל הגורמים הקשורים בכך. יש לנו בעיה בערבה של אוכלוסיה דלה, איננו יודעים בדיוק מה יהיו אמצעי היצור, האם תהיה תוספת או לא. יושבים שם בעיקר עולים. יש כמה הצעות של כמה גורמים, שבינתיים, איננו משוכנעים האם אפשר להקים איתם ישובי קבע. לכן אנחנו באים ומציעים על חשבוננו, על חשבון הסוכנות היהודית, להקים 3 מצפים זמניים. לאחר שנלמד ונראה, שישנה אוכלוסיית קבע, שאיתה אפשר לאכלס את הישובים ויהיו גם אמצעי קיום, אז נבוא בדברים עם כל הגורמים שמטפלים בכך, ובראש וראשונה עם משרד השיכון. בוודאי שלפני שיושקעו כל מיני השקעות, כדי שלא יהיו כפולות, זה יתואם ויעשה. בשלב זה, הכוונה למחנות זמניים בלבד. אני מקווה, שלא נצטרך לרדת משם ושיהיה זכות קיום לאותן משפחות ואנשים זמניים שנעלה לשם. בינתיים זה יעשה כדי לחקור את הנושא ולדעת יותר מאשר אנו יודעים היום. לכן אנו מבקשים שאלו יהיו מצפים ולא ישובים.

מר י. דקל:

בכל זאת, כדי שפנייתו של סגן רה"מ לא תהיה על תאום שלא נעשה, אני בהחלט מסכים, שנתיישב במשותף ונבדוק את התכנון. אין בענין הזה שום רצון התבדלות או רצון לעשות לבד. בבוקר באנו בדברים עם אנשי המנהל לבניה כפרית בתקווה שנוכל לעשות את הבדיקה בקשר לתכנון המפורט של הישוב, במשותף. אז אם המצפים האלה יאושרו, נפגש בשבוע הבא עם אנשי משרד הבינוי

והשיכון ונגמור את כל הטעון תאום.

סגן רה"מ ש. לוי:

אני מבקש שיהיה סדר בעבודה. שום דבר לא יקרה, אם נדחה זאת בשבוע או בעשרה ימים. אני מבקש, פשוט כדי שנתחיל לעבוד כמו שצריך, שהסידורים האלה יעשו ממחר בבוקר. האנשים ישבו ויתאמו ונביא לישיבה הבאה דבר מגובש וסגור. אם מתי מסכים, אפשר לעשות זאת.

מר מ. דרובלס:

אנו מקבלים את דרישת סגן רה"מ.

אל"מ ד. סתיו:

אני רוצה לומר, שבתחילת ההערכות החדשה בנגב, למעשה, ביקשנו וייחלנו ליוזמות האלה של נסיונות ובדיקת האפשרות להקמת ישובים במקביל להערכות החדשה והאינטנסיבית יותר בנגב. כך, שבלי כל ספק, כמערכת הבטחון, אנו מאוד מברכים על הנסיונות האלה.

לפחות לגבי אתר אחד, אני רוצה לציין, כדי שירשם בפרוטוקול, כי לא ידוע לי (אני לא אומר שלא נעשה) שנעשה תאום לגבי המיקום שלו ואני חושש, שהמיקום שלו פרובלמטי. אני מתכוון למצפה שיטה. הוא פרובלמטי מבחינת הפעילויות הקיימות היום בנגב. הייתי רוצה שירשם, שהמיקום מותנה עדיין בתאום ובבדיקה נוספת עם מערכת הבטחון.

ח"כ ח. פורת:

באופן עקרוני, אני מסכים עם דעתו של סגן רה"מ ושר הבינוי והשיכון ד. לוי בעניין הצורך בהקמת ישובי קבע ומניעת כפילות ובזבוז משאבים. אבל אני מוכרח לומר, כקו עקרוני, שאני מקווה, שגם אם מוסכם ע"י החטיבה להתיישבות, שהנושא הזה ידחה, הוא ישמש כבסיס לדיון המוקדם ביניהם לצורך

הכאת הדברים בעוד שבועיים, כי אני מניח, שאנחנו לא נהיה בטיפול השוטף הזה.

אני רוצה לומר, שבמקומות קשים באופן מיוחד, כמו בערבה, וגם במקומות מסויימים בגליל וביהודה ושומרון, הרבה פעמים, תהליך התגבשותו של גרעין הוא תהליך ממושך. עלויות הן לא רק שאלה של ההשקעה הראשונית, אלא של כמה זמן עומדים דברים כאלה לא מאוכלסים. לפעמים עמידה של דברים כאלה שנה, שנתיים ושלוש, עלותם יותר גבוהה. הרבה פעמים, יש צורך באיזו התנסות ראשונית, שבה מתגבש גרעין, עד שהוא יכול להקים את בתי הקבע שלו, מה גם, שהפעם, המבנים שמוקמים לא הולכים לאיבוד, אלא משמשים, לאחר מכן, כאמצעי ייצור. אני יכול להעיד על זה מכפר עציון ומעשרות מקומות, שבהם, באמת, התחלנו בתנאים קשים. אז ההשקעות צריכות להיות מינימאליות וצריך לדאוג לאיזה שהוא חסכון. אבל אם מראש, אפשר ליעד את אותם מבנים זמניים שמוקמים ליעוד נוסף, לאחר מכן, הרבה פעמים, יותר טוב להתחיל בצורה נסיונית כזו, עד שיתגבש גרעין שיוכל לשאת את הגרעין על כתפיו, מאשר שנקים דברים, שאח"כ יכולים להסתבר כפילים לבנים. במיוחד במקומות כל כך קשים כמו בערבה, בנגב וגם במקומות נוספים.

אני הייתי מציע שהנושא הזה - ואני בטוח שזו גם עמדתה של המחלקה להתיישבות, ישקל כחלק מהתכנון הכולל של הקמת הישוב, שמקפל בתוכו שני שלבים, שאף שלב בו, בסופו של דבר, אינו מבוזבז. אני חושב, שהמקרה הזה הולם את הצגת הדברים בצורה זו.

השר י. באמן:

אני מציע לסכם, שאנו מאשרים, עקרונית, את רעיון שלושת המצפורים ומבקשים מהמחלקה, יחד עם משרד הבינוי והשיכון, ועם משרד החקלאות, אם צריך, לבדוק את התאום המפורט ולדווח לנו אח"כ על התוצאות.

סגן רה"מ ד. לוי:

עם כל הכבוד, איני יכול לקבל זאת. מה שיוצא הוא, שכל מי שידבר אחרון, דבריו יהיו הסיכום. יש הסכמה בין מי שהגיש לבין השר שמשדרו מבצע זאת, יחד, לדחות את הנושא ולהביא הצעה מוסכמת לישיבה הבאה. תודה.

השר י. נאמן:

אני פשוט חשבתי קצת על האספקט הציבורי בערבה,

שמחכה.

אולי אשאל את סגן ראש הממשלה, בהזדמנות זאת, האם העלו בערבה את העניין של תוספת בניה במרכז ספיר. האם סגן ראש הממשלה מכיר את הבעיה. אם לא, אני פשוט מפנה את תשומת ליבו. אם לא, יכול להיות, שאפשר לעשות שם דבר חשוב.

סגן רה"מ ד. לוי:

לישיבה הבאה נביא פרטים על כך. אנו מעבים

ישובים, מוסיפים תוספות.

השר י. נאמן:

אני מציע, שתביאו גם את התוספת לישיבה הבאה. אז הסיכום הוא, שהדיון נדחה ומבקשים להביא הצעה מפורטת, כולל גם על בניה נוספת במרכז ספיר.

הת/58. אישור הקמת יישובים קהילתיים בגליל: א) גבעת שעל. ב) אילוט.

השר י. נאמן:

הסעיף הבא, סעיף ג - אישור הקמת ישובים

קהילתיים בגליל.

מר מ. דקל:

יש כאן חומר מצורף. אנחנו מבקשים, בשלב זה,

לשנות את סדר היום ולמחוק את עצמון, שעדיין איננו בשל לדיון.

אנו מדברים על הקמת שני ישובים. אני אסביר במה

מדובר. יתכן שאציע היום, לאור הדברים שאמר סגן ראש הממשלה, לא לאשר זאת. אני

אסביר את עצמי. מדובר כרגע על שני ישובים - על גבעת שעל, שלו איתרנו שטח אדמה

בסדר גודל של כ-250 דונם. הוא נמצא בין כברי למנות, כנ"צ. 203. הפעם, אין

כוונה להקים ישוב, למצוא גרעין קטן שיישב את הישוב כדי לראות מה יתפתח אח"כ.

בשטח יש 250 דונם, לכן הישוב מתוכנן מחשבתית למעל 250 יחידות. הגרעין שמוכן

היום להתיישב שם הוא גרעין מוכן, גדול, של 84 משפחות. אני לא מציע להכנס כרגע

לדיון על נושא המצפים ואיכלוסם - כי יש שם בעיות שמוסדות הממשלה יחד עם

הסוכנות היהודית יצטרכו להתייחס - מה יקרה, מה יהיה המשכם וקצב איכלוסם. אני

כאן רומז על הבעייתיות, שנובעת מכך, שמסרנו למתיישבים הרבה זכויות ווטו - האם

הם רוצים לגדול או לא, האם לקבל אנשים או לא. כדי לתת אילוסטרציה, ביקרתי

באחד הישובים שמתוכנן למאה ומעלה יחידות ויש היום כ-16 משפחות. הם תארו לי

מודל איך יקבלו חברים הלאה. אני עצמי חבר משק שיתופי ומכיר את המודלים האלה.

יצא שכל 5 שנים הם יקבלו עוד 16 משפחות וכדי לאכלס את הישוב, יקח להם עד שנת

2010 לאכלס את מאת המשפחות. כמובן שאמרתי להם מה שאמרתי. המדינה אינה יכולה

להסכים לזה, אבל זה דיון נפרד.

מכאן אני משליך על המקרה הזה. אנו מדברים מייד

על ישובים גדולים, שיש להם גרעינים גדולים, שמוכנים ישר להתיישב בגליל המערבי.

אנני מציין את הגליל המערבי, כי כשאנו מדברים על הגליל המערבי, נקודת המשענת שלהם יכולה להיות כזאת, שהם יגורו בגליל המערבי ויעבדו בחיפה או בקריות או בכל מקום אחר. אנו מכירים את הסוגייה הדמוגרפית. כאשר אנו מדברים על מחוז הצפון, אם לוקחים את המספרים מ-1980, היו שם לערבים קרוב ל-49%, מזה בנפת עכו, היו להם 64%. כך שהגליל המערבי הוא גליל של הרבה מאוד ערבים. לכן, דווקא המודל הזה של הקמת ישובים קהילתיים גדולים, בדומה לישובים ביהודה ושומרון, כאשר התעסוקה ההתחלתית שלהם היא בנקודת המשען הישנה, יכול לתת לנו, להקים, לאט, לאט, התיישבות זוחלת, שתאפשר לשנות קצת בנושא הדמוגרפי. וכך, לגבעת שעל יש גרעין של 84 משפחות.

המקום השני שאנו מדברים עליו הוא אילוט, בין נהלל ונצרת, בשטח של הישוב הבדואי בית-זרזיר. כ-4.5 ק"מ מתימרת. חלק מהקרקע שייכת למועצה האזורית וחלק לנצרת ויש בעיה של החלפת קרקע. הישוב המתוכנן נמצא בתוך ריכוז ערבי גדול מאוד. מחשבתית, מתוכנן ל-410 יחידות. היום, בגרעין, יש 108 משפחות.

כלומר, אנו מדברים כאן בשני ישובים, שיכולים לעזור לנו להשיג שני מרכיבים בגליל - כניסה ונוכחות וישובים גדולים. לא מדובר כאן על ישוב זמני ולא על מקום זמני. עיקר המעמסה והתפקיד בדברים האלה, יפלו על משרד הבינוי והשיכון. אז אמנם נתקבלה החלטה, בישיבה הקודמת, שבקשר ליהודה ושומרון נקבע איזה שהוא תהליך איך לבדוק את הדברים האלה. לאור דבריו של סגן ראש הממשלה, יכולות להיות שתי הצעות:

האחת - כיוון שהגרעינים מחכים בכליון עיניים,

לאשר זאת ואח"כ לדון עם המשרד.

השניה - לדחות את זה לישיבה הבאה ולפני זה לדון

עם המשרד.

אני הצגתי את שני הישובים מבלי להציג מראש את ההצעה, כי אני רוצה להראות איזה שהוא תהליך חיובי, שמתחיל להתגבש בגליל המערבי, בקו שממערלות דרומה עד נצרת, מערבה, של ישובים גדולים, שבשלב ראשון, יהיו בעיקר ישובי לינת לילה, אבל בשלב השני, בגלל הרכב האוכלוסיה שלהם, יהיו גם סופגי תעשייה, אולי תעשיות מתוחכמות. ע"י זה, במשך 5 - 7 שנים, אנו יכולים, דווקא בגליל המערבי, להוסיף הרבה מאוד יהודים. ברשותך, סגן ראש הממשלה, במקרה זה, אני מעביר את הכדור אליך. או שבגלל צווים חברתיים, נגיד היום, שאנו מאשרים את הקמת הישובים ונדון על הביצוע בשלב יותר מאוחר. אך אין כל התנגדות, מעשית ועקרונית, לדחות זאת לישיבה הבאה ואח"כ להביא, בשם המשרדים, את ההצעה לפני הועדה.

סגן רה"מ ד. לוי:

זו עוד דוגמא, איך אפשר, באמת, לחרוק שן, לשמוע ולעשות כאילו לא שמענו. אני מבקש להקפיד על סדר ורצינות בהצעות המובאות בפני הועדה הנכבדה.

(מכאן רשמה ז.ת.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

סגן רה"מ ד. לוי:

זה לא יכול להיות, שהמשרד המופקד על הבניה, שעל כתפיו תיפול רוב המעמסה, אינו ערוך, לא נתן דעתו מה משמעות של ישוב שם, עם מה זה מתנגש, מהי התעשייה המתוחכמת, מה מצב התעשייה בגליל היום, מה המצב בעוד

ישובים, שמבחינת הקיום אין לנו תשובה להם. על כל הדברים האלה צריך לדון ביחד, באספקטים השונים, כדי לבוא ביחד עם הצעה מגובשת, שנותנת תשובה.

אני לתומי חשבת, שהמשרד שלי מוחרם. התברר לי,

שגם המחלקה להתיישבות מוחרמת.

אני מאד מבקש: (א) לא לדון בכך היום; (ב)

להביא כל נושא לדיון עם כל הגורמים, שעליהם מוטלת המשימה, הנטל, האחריות, ההוצאות והביצוע. אנו לא מקבלים החלטות רק כדי שתשארנה באויר. לכן, אני מבקש, שכל דבר יובא בצינור המתאים והמוסכם ואז אנו יכולים לבוא, כאשר בפינו כל התשובות. אני מציע לא לדון בכך היום.

מר מ. דרובלס:

אדוני היו"ר, גם אני רוצה לומר משהו לגבי

פרוצדורה של נוהג ונוהל.

לדעתי, ככל שיותר גורמים יהיו נוגעים בדבר,

מבחינת הבניה, נגרע מהעניין ולא נוסיף עליו. אין מחלוקת, שנושא הבניה הוא בלעדי למשרד הבינוי. היכן אנו נפגשים, לפעמים, האחד עם השני? בנושא של הקמת המבנה הזמני ומבנה הקבע, שאני צריך להביא זאת למשרד הבינוי ומשרד הבינוי אומר לי: יש לי תקציב של כך וכך, שאני יכול להקציב לבנית קבע ואם אתה מתפשט יותר, לא אוכל ללכת לזה ואז פונקציונלית, הדבר לא יפעל כל כך. אז יכולות להיות בינינו שיחות ואנו מנסים לפתור את חילוקי הדעות.

היום אני רואה, שמינהל מקרקעי ישראל, באמצעות

סגן השר במשרד החקלאות, מגיש הצעה להקמת ישובים קהילתיים בגליל.

סגן השר מ. דקל:

סגן השר הגיש זאת, בתוקף התפקיד שהוטל ע"י ממשלת ישראל על משרד החקלאות ובשיתוף פעולה מקצועי עם חבל הצפון של הסוכנות.

מר מ. דרובלס:

משרד החקלאות מציע הקמת ישובים קהילתיים. יכול להיות, שמבחינת האיזור, יש צורך בהקמת ישובים קהילתיים, או אין צורך בהם. למשל, אושר ישוב תימרת, שלא המחלקה טיפלה בו וגם הישובים שמוצעים עתה, אני מבין, שלא מוצע, שהמחלקה תלווה אותם.

סגן השר מ. דקל:

לפי דעת המחלקה, המחלקה לא תלווה אותם.

מר מ. דרובלס:

יש מי שיכול להחליט ולכפות על המחלקה לעשות זאת. היום, לפי דעת המחלקה, היא אינה רואה שיש צורך בהקמת ישובים אלה, כי יש לנו ישובים קודמים שהקמנו, שאנו רוצים לחזקם.

עם כל הרצון הטוב - ואני בטוח, שכל זה נובע אך ורק מתוך רצון טוב של עשיה - רצוי, שנקבע נוהגים ונוהלים של הועדה, מבחינת הצגת ישובים וטיפול בהם. אמנם, יש קריטריונים מהישיבה הקודמת ואם נלך לפיהם, נקל על כל הגורמים.

כאשר מציעים במחלקה להקים ישוב, בשבילי - כראש המחלקה - זה מאורע חשוב מאד. המחלקה, עד עכשו, לא החליטה שיש צורך בהקמת עוד ישובים שם, אלא אנו צריכים לחזק את הישובים הקיימים.

סגן השר מ. דקל:

למרות שלא רציתי להכנס לויכוח עקרוני, מתי גורר

אותי לכך.

משרד החקלאות, כפי שזה נהוג בארבע השנים הקודמות, מציע הצעות, בקשר להקמת ישובים. במקרים של ישובים קהילתיים בגליל, הוא מציע את ההצעות לסוכנות היהודית, כאשר הסוכנות לא תלווה את אותם הישובים, מתוך שיקולים שלה. לכן, נושא זה נשאר כמעט בלעדי בידי משרד הבינוי.

משרד החקלאות ימשיך להגיש הצעות, בקשר להקמת ישובים, כי זהו תפקידו, אם כי לא הבלעדי.

יש נקודה אחת, שכדאי להבהיר אותה, שצריך היה לתאם זאת, לפני כן, עם משרד הבינוי ולא ללכת לפי המודל הישן בגליל, שקודם מחליטים ואח"כ מדברים עם משרד הבינוי. אמנם, ההחלטה התקבלה על יהודה ושומרון, אך אפשר להשליך אותה, מיהודה ושומרון, גם על יתר המקומות.

מי ילווה אותם? זה יהיה ישוב קהילתי, שמשרד הבינוי יקבע מי ילווה אותם. אנחנו ביקשנו את העזרה המקצועית של הסוכנות - וקיבלנו אותה. הסוכנות שיתפה פעולה לחלוטין, אך היא לא תלווה אותם. לכן, נשב עם משרד הבינוי ואח"כ נחזור חזרה הנה.

מר י. דקל:

אני לא רוצה להכנס לדיון הסידורי. אני רוצה לומר כמה משפטים לגופו של עניין על ישובים אלה ואסביר מדוע כאילו ישוב אחד אנו מציעים לוועדה וישוב שני, אנו לא מציעים.

אילוט הוא ישוב, במסגרת קבוצת ישובים, שכבר היתה על שולחן זה לפני כ-3-4 שנים. אז הסרבנו ישוב זאת מסדר היום, כיוון שלא ידענו לפתור איזו בעיה פורמלית, שחלק מהקרקעות נמצא בתוך תחום שיפוט נצרת.

איזור זה הוא איזור, שבו המדינה התחילה להסדיר את בעית הבדואים, במסגרת התיישבות בזרזיר. כלומר, קיים עדיין קשר בין אילוט לבין כל הפריסה של הבדואים באיזור זה, כשאמרנו אז במפורש, שהמטרה המרכזית של פעילותנו בגליל היא תחימת סייגים להתפשטות הבלתי חוקית של התושבים המקומיים. כל המצפים והישובים, אשר הוקמו לא בצורת מצפים, אלא כישובי קבע, הלכו למקומות אלה כראש וראשונה. ביניהם, בסביבה מיידית זו, עדי, ישעיה ואלון הגליל. אלה ישובים קיימים וחיים סביב הסוללים. עכשו חנתון בהקמה וגם תימרת, אשר שונה מכל היתר. זו קהילה, שקיבלה על עצמה לפתח, על אחריותה ועל חשבונה, את ישובה. היא רק ביקשה, שהמינהל יתייחס אליה ברחמים - וכך היה. 200 משפחות בונות ביתן בתימרת. אילוט היא תימרת ב'. כך זה מופיע בכל המסמכים, אשר הופצו בשעתו, כתכנית ההרחבה של הגליל. לידיעתכם, יש מקום תימרת ג', שהוא קרוב, כשעכשו נעשית הבדיקה ויתכן, שבזמן הקרוב, יוצג גם הוא.

אלה אינם ישובים, שהמחלקה מציעה שהיא תטפל בהם, אך המחלקה מציעה, בהחלט, להקימם. הם חיוניים באיזור זה. הבדואים שם שורצים.

מר מ. דרובלס:

המחלקה להתיישבות אינה מתערבת במדיניות של אף אחד, בדבר שאינו נוגע לה. אם אלה ישובים של משרד הבינוי, שמשרד הבינוי יקים אותם.

מר י. דקל:

בזה סתמת לי את הפה? אסור לי לדבר יותר?

מר מ. דרובלס:

אתה אזרח חופשי במדינה. אין המחלקה להתיישבות מתערבת במדיניות של משרד הבינוי. בשלב זה, זה לא נוגע לנו. המחלקה להתיישבות אינה מציעה להקים את הישובים.

סגן רה"מ ד. לוי:

הליברליות היא דבר גדול מאוד. אני לא חושב, שמישהו סותם לשני את הפה, אך ישנה היררכיה ואחריות, שצריך להקפיד עליה. אם האחראי הישיר הוא מר דרובלס, אז מה שהוא אומר, זה מחייב את מה שהוא מייצג, כפי שמה שאני אומר, מחייב את המנכ"ל שלי. לו הייתי נותן לו קצת לדבר על מדיניות, היה יכול להחזיק את הועדה הזאת, 24 שעות, בסימפוזיון.

לכן, אני חושב, שדברים אלה צריכים להיות מתואמים וצריכה להיות היערכות ובדיקה נכונה לעומק, על כל ההיבטים, בטרם באים הנה. המשרד שלי אינו ערוך, הוא לא אמר את דעתו, לא תואם אתו ולכן, אני חושב, שאין צורך לדון עכשו בענין, שהוא באוויר.

מר מ. שמיר:

אני לא אתייחס בדברי להצעה שהובאה כאן, כי אני מכין, שהסיכום יהיה בכיוון של בדיקה, כפי שסגן ראש הממשלה וסגן השר, דקל, הציעו. אני רק מבקש להוסיף מימד נוסף בבדיקה זאת - מצבם של המצפים, אשר הוקמו עד כה. בכוונתי לומר, שלאחר למעלה מארבע שנים של פעילות, היעד שהוצב עם הקמת המצפים, הושג בצורה חלקית בלבד. למעשה, מה שהושג, הושג במעשים שנעשו בשנה ראשונה ולאחר מכן. יש פוטנציאל תכנוני, שתואם את המטרה, בין 4,000 ל-6,000 יחידות במצפים שהוקמו בעמק עירון ובגליל.

אם איזדרש לכך אומר, שהיעד להקים לפחות 100-150 בתים ראשונים, בכל אחד מהמצפים, קודם להקמת ישובים חדשים. נדמה לי, שכל בדיקה צריכה להתייחס גם לנושא זה.

השר י. נאמן:

ועדת המעקב עומדת לשמוע סקירה על המצפים. אני מניח שאתה הוזמנת. אז אפשר יהיה לבדוק מה נעשה ואם תהיינה המלצות, נביא אותן לכאן.

מר ח. פורת:

יש לי שתי הערות, האחת כללית והאחת ספציפית.

הערה כללית - אני מבין, שמתוך התמונה שנוצרה כאן, אין אלא להצטער על כך, שהדברים האלה לא היו בתיאום מראש וכדי שהדברים יוכלו להיות מובאים לישיבה הקרובה, אז ברור שהדבר הזה מחייב איזה צוות מתאם, שיכלול את משרד הבינוי, את החטיבה להתיישבות ואת משרד החקלאות.

כפי שהדברים נראים מכאן, נדמה לי שבשישיבה זו צריך לקבוע, לפחות, איך הדברים האלה יעשו, כדי שלא ייווצר מצב, שלא היה צפוי כאן וחזר גם בנושא של הערכה וגם עכשו. ז"א, צריך להיות ברור, מיהו זה שמרכז את הדברים האלה, כדי שהדבר הזה יובא בצורה מסודרת לישיבה הקרובה.

הערה ספציפית - כמו מאיר שמיר, אני רוצה לומר, שבמסגרת הבאת הנושא לישיבה הקרובה, הייתי מבקש, אם ניתן היה לכלול את ענין אזרוח היאחזות מצפה בטופה, שהיום יש עליה גרעין גדול ויש קבוצה ראשונה זמינה של 50 משפחות לקיץ זה. מדובר פה על איזור מזרח הגליל. המקום קיים, כך שגם התשתית הראשונית נמצאת. אני מבין, שיש שם שאלה הנוגעת לנושא של משבצת הקיבוץ

הדתי.

אינני רוצה להעלות זאת כאן, אלא שמאחר שאני משער, שתהיה ועדה, שתדון בכל הדברים האלה, אני מבקש, שבקודה זו תיכלל בין הדברים, הקשורים גם לנושא המצפים, שלגביהם יש אפשרות להפוך מצפה לישוב קהילתי, הן מבחינת כוח אדם והן מבחינת התשתית ונתוני השטח.

השר י. נאמן:

לגבי השיטה, ועדה זו קיימת די הרבה זמן ואני מניח, שהשיטה צריכה להיות, שהיוזם בודק ומביא דבר בדוק למזכיר הועדה. אני רק מציע, שמזכיר הועדה ישאל את היוזם, אם הדבר כבר בדוק. אנו סומכים הפעם על כך, שסגן שר החקלאות יעשה את הבדיקות עם משרד הבינוי והמחלקה להתיישבות.

אולי זה גם מתקשר עם מה שכתוב בסעיף א', שהיה צריך להיות איזה שהוא נוהל. אני לא העליתי סעיף זה, כדי שהוא יעלה בנוכחות יו"ר הועדה.

אנחנו מסכמים, שהנושא יעלה מחדש ואנו מבקשים את

היוזם, שיעשה את הבדיקות.

הת/59. חרמש - אזרח

השר י. נאמן:

אנו עוברים לסעיף הבא - אזרח חרמש. סגן רה"מ ושר הבינוי מסר בישיבה הקודמת דו"ח על שורה של ישובים בביצוע ובתכנון. חלק מישובים אלה קשורים באזרח של מאחזים, שהוקמו ע"י צה"ל וכידוע, מאחזים זה עניין צבאי ואינם עניין לוועדה זו.

היה מי שאמר לי - אני חושב, שהידיעה הגיעה מהמחלקה להתיישבות - שנאמר לאנשים בברכה, שברכה עצמה עוד לא מאושרת. אני בדקתי עם סגן רה"מ, שהוא יו"ר ועדה זו, ואין לגבי ברכה שום ספקות וברכה היא כשרה למהדרין.

בעיני, כשרים למהדרין כל הישובים, שהוזכרו ברשימה זו. אני יודע, שלסגן רה"מ ושר החקלאות יש עמדה שונה משלי בנקודה זו. בשעתו חשבתי, שישובים אלה צריכים לעלות פה ולא בוועדת שרים לענייני בטחון. היה מישהו, שחשב אחרת. מדוע צריך להעלות אותם בשני המקומות, אינני יודע. על כל פנים, היות ושמענו את סגן רה"מ ושר הבינוי ורשמנו את הדיווח שלו, לי נדמה, שבזה נגמר העניין. אך כיוון שיו"ר הוועדה אינו פה, בעניין זה, אם יש לו עמדה אחרת, אז העניין יובא שוב.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני חושב, שיש כאן מקח טעות. במסגרת ההחלטה, שקיבלה ועדת שרים לענייני בטחון, הבאתי מספר היאחזויות לוועדה זו, שהמשרד ערוך לאזרוחן, מבחינת הקמת ישוב ממש. חרמש הוא אחד מאלה.

לכן, אינני מבין לשם מה מביאים זאת שוב. אני הבאתי בפני הוועדה סקירה מפורטת, המשרד ערוך לביצוע ולכן, אינני יודע אם איזה שהוא גורם נוסף צריך להביא שוב דבר, שהוועדה בעצם אישרה אותו.

נכון, שהיתה הערה של היו"ר, שעדיף היה אם האזרוח היה בא ישירות לכאן. אך האם אנו חוזרים אחורנית? ועדה זו, במסגרת הסקירה שלי, רשמה לפניה את התכנית וההיערכות של משרדי. בתוך היערכות זו נמצאת חרמש ואנו ניגשים לביצוע. לכן, אני חושב, שמיותר בכלל לדון בזה.

מר מ. דרובלס:

אם הועדה תרשום לפניה, לפי הצעת סגן רה"מ ושר הבינוי, שההחלטה הקודמת תופסת לגבי חרמש, את החטיבה זה מספק. החטיבה להתיישבות צריכה להיערך לביצוע ההחלטות. את חרמש, צריך לאזרח. נאמר לנו ע"י יו"ר הועדה, שעל מנת לגשת לביצוע, יש צורך שהועדה תאשר זאת. לפיכך, הגשנו זאת לאישור. היות וחרמש מתוכנן להיות ישוב קהילתי וצריך לטפל באזרח, אם הועדה תאשר את דברי סגן רה"מ ושר הבינוי, שההחלטה הקודמת תקפה, מחר נוכל לגשת לביצוע ההחלטה. עד היום, הדבר נתעכב, כי היו"ר הודיע לנו - באמצעות מר אריה זייף - שהחלטה אינה החלטה, עד שהועדה תאשר זאת.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני מצטער לחזור ולהדגיש, שיש כאן מקח טעות. זכרוננו אינו מטעה אותי ואני מסתמך על הפרוטוקול, אשר כולל גם את חרמש. לכן הודעתי כאן, שאנו ערוכים ואין צורך לחזור על החלטתנו.

מר ח. פורת:

גם אני סבור, שיש פה מין דבר של הבאה עד אבסורד, לאחר שזה אושר בוועדת שרים לענייני בטחון ולאחר שנמסרה הידיעה בוועדה זו. אני מוכרח לומר, שאני נדהמת כשנודע לי, שהדברים האלה עדיין לא מאושרים, לאחר שתי ועדות. אח"כ, גם באופן ציבורי, יוצא כאילו ש-3 פעמים מאשרים אותם ישובים.

אך הואיל ואין כאן כל שיקול של יוקרה והואיל והיתה הערה של יו"ר הועדה וכדי שלא יתפרש, שכאילו יש אישור רק על חרמש, אני מציע גם לשר הבינוי, שהועדה תשוב ותאשר זאת ותציין, שישוברים אלה כולם הופכים להיות ישובים קהילתיים. אני חושב, שלא כדאי, שאחר כך יעלה עוד פעם ערעור. נסיים את הדבר בצורה חד-משמעית, כדי שלא יתפרש פעם נוספת דבר אחר.

סגן רה"מ ד. לוי:

האויב של הטוב הוא הטוב מאד. לא הייתי מציע, שאנחנו נתחיל לפרט, שילד הוא מי שיש לו ראש ואח"כ צומחות לו שערות, יש לו עיניים ופה. אנו עושים מעצמנו צחוק? אז יכול להיות, שליו"ר הועדה, הדבר נעלם מראשו. ישנו פרוטוקול, היו"ר השתתף בישיבה, אני הרציתי והוא קם וברך - וגם זה מופיע בפרוטוקול. אין כל צורך לחזור ולאשרר את ההחלטה של ועדה זו, שאנו חברים בה. אני חושב, שהדבר הוא לא טוב.

באשר למה יקום וכמה יקומו, אני מבקש לא להכנס לזה עכשו. זו היערכות של המשרד ונביא אותה לאחר מכן.

לפיכך, אני מציע, מאחר וכאן הוברר, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שהיתה טעות, ראינו בפרוטוקול וראינו שהדברים מאושרים ואין צורך לחזור ולאשרר מה שאישרנו. אני חושב, שזה לא רציני גם מבחינת נוהל תקין של ועדה.

מר א. זייף:

אני רוצה לומר את עמדת סגן רה"מ ויו"ר הועדה. בפרוטוקול של ועדת שרים לענייני בטחון, בסעיף 3, נאמר: "הביצוע הקונקרטי של איזרוח הישובים יובא לוועדה להתיישבות". לפיכך, עמדתו היא, שכל ישוב צריך לבוא לאישור ספציפי של הועדה וההודעה שנמסרה בישיבה הקודמת ונרשמה, לא מספקת אותו כאישור.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני מכבד את עמדתו. יש החלטה של הועדה והיא מופיעה. באשר לפרטי פרטים יבוא המשרד ויעדכן את הועדה. יש גם ועדת מעקב לצורך זה, כי אחרת, היא מיותרת.

סגן השר מ. דקל:

נדמה לי, שיש כאן אי-הבנה של תפיסת הדברים.
לפי דעת סגן רה"מ ושר החקלאות, שהוא יו"ר הועדה, הדו"ח שהגיש שר הבינוי הוא
דו"ח של תכנית פעולה וצריכה להיות החלטה על כל ישוב וישוב, כהחלטה מפורשת.
לכן, אני מבקש, לקבל החלטה על כל אחד ואחד מישובים אלה.

למען כבוד יו"ר הועדה, אם יש כאן איזו אי-הבנה
טקטית או מעשית, אני לא הייתי מציע שנשמתך על הפרוטוקול, אלא בדון יחד עם
היו"ר, האם הוא מסתפק בדברים כפי שהוצגו, או שהוא עומד בתוקף על אישור כל אחד
ואחד מהישובים.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני חושב, שאין כל סתירה. אני דיווחתי לוועדה זו
לאחר ועדת שרים לענייני בטחון, על תכנית פעולה, היערכות וגם תקצוב. אם
יו"ר הועדה יבקש פרטים, ברצון אפרט כל פרט ופרט.

גב' פ. אלבק:

כפי שאמרתי בתחילת הישיבה, יש פה אי-בהירות
מסוימת. נוסח ההחלטה של הישיבה שעברה הוא, שהועדה רושמת את הדיווח של סגן
רה"מ ושר הבינוי. אין פה החלטות על אזרחים ישובים חדשים. היות ואלה ישובים,
שאחד-אחד, הם צריכים החלטה לאזרח, לאור החלטת ועדת שרים לענייני בטחון, צריך
בכל זאת לקבל החלטה, שמאשרת זאת.

יחד עם זאת, יש לי הסתייגות על עתניאל, שלא ניתן
להקימה. את שאר הישובים, אפשר להחליט כאן לאזרח, אך לגבי עתניאל צריך להחליט
שלא תוקם, עד לגמר הדיונים בוועדת העררים.

מר מ. דרובלס:

עלי מקובלת הודעתו ועמדתו של סגן רה"מ ושר

הבינוי.

יחד עם זאת, היות ומחר בבוקר אנו צריכים להתחיל

לבצע את ההחלטה, אני מציע, שהועדה תרשום לפניה, שניתן אישור להקמת ישוב חרמש והוא יהיה ישוב קהילתי.

מר ח. פורת:

מה עם דולב?

מר מ. דרובלס:

אני מקבל את עמדת סגן רה"מ ושר הבינוי, שהישוב

מאושר.

סגן רה"מ ד. לוי:

אם לחברים יש מגמה לאמץ נוהג האומר, שמלבד

אישור הועדה, מלבד הודעת השר, מלבד הכיסוי התקציבי ומלבד זה שהועדה רשמה לפניה בברכה, בכל זאת רוצים לעסוק עם עצמם, תבוא עליהם ברכה. אך אני חושב, שהדבר פוגם. גם לא נאה, שאת יו"ר הועדה אנו לא שומעים. ירצה הבהרה, יקבל אותה בישיבה הבאה.

אני מודיע, החלטת הועדה היא נר לרגלי לביצוע.

המשרד, עם הגורמים הנוגעים בדבר, מתאם את העבודה, שהיא מתוקצבת. ההיערכות לביצועה היא עפ"י החלטת הועדה, כמצוין בפרוטוקול. כל מי שרוצה לציין 7 פעמים "כיפאק", יעשה זאת.

השר י. נאמן:

אני רוצה לסכם. לי מלכתחילה לא נראה היה, שיש בעיה בענין זה. אך אני יודע שליו"ר הועדה היתה עמדה שונה. אם היו"ר ירצה, הוא יוכל להעלות את הסעיף ולפתוח מחדש את הנושא.

מר מ. דרובלס:

עלי מקובלת בהחלט הודעתו של השר לוי. בנושא חרמש אני מציע להוסיף: הועדה מאשרת הקמת חרמש, שיהיה ישוב קהילתי.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני מוכן, בישיבה הבאה, לשמוע את הערת היו"ר, אם הוא רוצה הבהרה. אם רוצים לחזור, אני אומר: חוזרת ומאשרת את החלטתה.

השר מ. נסים:

אני מציע נוסח קצת שונה. היו"ר, ע"י סגנו ועוזרו, אמר את דברו לענין זה. אי אפשר שלא לשמוע את מה שהוא מבקש לומר, אם כי לא בהכרח צריך לקבל דעתו.

אני חושב, שאנו יכולים לקבל היום החלטה, שקודם כל, מאפשרת ביצוע, כפוף לכך, שהיו"ר לא ירצה להעלות זאת בישיבה הבאה. עוד היום אפשר לקבל את תשובתו של היו"ר, אם הוא מסתפק בעצם העלאת הנושא היום, משום אותו נוסח של החלטת ועדת שרים לענייני בטחון. יכול להיות, שהוא יסתפק בזה, אך יכול להיות שיאמר: יש לי ענין לגופו של נושא זה ואני מבקש להעלות זאת בישיבה הבאה.

מר מ. דרובלס:

על חרמש היו"ר הסכים.

השר י. נאמן:

רשמנו גם, שחרמש יהיה ישוב קהילתי.

מר מ. דרובלס:

אני מציע נוסח כזה: הועדה חוזרת ומאשררת את

ההחלטה וקובעת, שחרמש יהיה ישוב קהילתי. זה גם על דעת היו"ר.

סגן השר מ. דקל:

אני חושב, שנדגיש את המלים "הועדה חוזרת

ומאשררת". אנחנו לא מתכוונים, חלילה, לרע, אך כפי שיו"ר הועדה הציג זאת, הוא

היה רוצה אישור לכל ישוב בנפרד. לכן, בלי לרצות לפגוע, כאילו אנו פוגעים.

לכן, בואו נקבל את ההצעה, כפי שמתי הציג זאת ונציין, שחרמש יהיה ישוב קהילתי.

אינני חושב, שיש איזו שהיא בעיה בין שני סגני ראש הממשלה בסוגיה זו. אז בישיבה

הבאה, דבר זה יובא ואני מניח, שיו"ר הועדה לא ירצה כל דיון אחר, כי זה כבר

אושרר, אך הוא תפס זאת אחרת ולא צריך, שלא בנוכחותו, להדגיש שאנו קובעים זאת

סופית.

השר י. נאמן:

כמובן, שאם ליו"ר תהיה דעה אחרת, הוא יוכל

להביע אותה. הוא היו"ר והוא יעלה את מה שירצה.

מבחינת המצב העובדתי עכשו, הפירוש הנכון להחלטה

הקודמת, כאשר שמענו את סגן רה"מ ושר הבינוי, הוא שלמעשה ישובים אלה אושרו. יש

כאן עניין לוועדת המעקב, שתבדוק כל ישוב. אם היו"ר ירצה, הוא ישנה זאת.

סגן השר מ. דקל:

אפשר להחליט מה שרוצים, אך בלתי פורמלית, אם אתה רוצה ללכת בדרכי בועם, אתה מתעלם מיו"ר הועדה.

השר י. באמן:

אם הוא ירצה, הוא יוכל לשנות את מה שאני אומר.

השר מ. נסים:

ברגע זה אינה עומדת על הפרק שאלה של מאחזים אחרים, שהוחלט לאזרח אותם. לכן, לדעתי, לא צריך לקבל היום החלטה לגבי כל המקומות האלה. יכולה להתקבל החלטה לגבי חרמש.

השר י. באמן:

הבעיה נובעת מכך, שיש שני פירושים לגבי ההחלטה של ועדת השרים לענייני בטחון. אני לא מבין, מדוע יש שני פירושים, אך עובדה, שהיתה הערה של היו"ר בישיבה הקודמת, שנתנה להבין, שצריך לאשר כל ישוב בנפרד. גישה שונה היתה לסגן רה"מ ושר הבינוי, שגם אני הייתי בדעתו. אני גם חושב, שלא היה צריך להטריח את סגן רה"מ ולהעלות את כל הנושא בוועדת שרים לענייני בטחון, אם אח"כ שוב צריך להעלות את העניין מחדש כאן.

הצעתי היא, שאם רוצים בקרה על ביצוע, אז לצורך זה יש ועדת מעקב. אם רוצים שלא לעשות שאון בינלאומי יותר מדי גדול, יש אינטרס, שלא להעלות מחדש את כל הנושא, כי העסק בפעם הקודמת כבר דלף לעתונות ולא צריך שוב להעלות נושא זה, כי אז סופרים את הישובים מחדש ומכפילים אותם.

זה הפירוש שלי. אם היו"ר ירצה לעמוד על הפירוש שלו, שיחליט - הוא היו"ר. אין לו אינטרס אחר מהאינטרס, שאני הזכרתי כאן.

מר מ. דרובלס:

אני בהחלט מסכים אתך, אך יש בעיה אחת. היות ואת חרמש אנו עומדים לאזרח בימים הקרובים, כדי למנוע אי-הבנות נוספות, אני מציע שנגיד, שבהמשך להודעת סגן רה"מ ושר הבינוי מהישיבה הקודמת, הועדה רושמת לפניה, שחרמש יהיה בנקודת ציון זו וזו והוא יהיה ישוב קהילתי. זה יתן לנו את הזכות המלאה לבצע. לגבי היתר, הדבר יוברר עם סגן ראש הממשלה ויו"ר הועדה.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני מבטיח, כדי לתת תעסוקה לועדה, אתחיל כל ישיבה לשלוף ישוב-ישוב לאשרור מחודש. כך תהיה לנו תעסוקה. אם יש הערה של היו"ר, יבוא ונשמע אותו.

השר י. נאמן:

כדי שלא יהיו עיכובים, אני רואה את כל הרשימה כמאושרת, כמות שהיא. היו"ר ירצה, ישנה את ההחלטה.

מר א. זייף:

מבחינתו של השר ארליך, זה לא מאושר.

השר י. נאמן:

אני אציע לו, שיעביר לועדת המעקב את המעקב אחר

הפרטים.

הת/60. רס-כרכר

השר י. נאמן:

עכשיו, רבותי, ישנו סעיף שונות. בסעיף זאת יש לי שאלה אחת לסגן שר החקלאות באשר לישוב רס כרכר, שהעלאנו בישיבה הקודמת. שמעתי שכאילו יש פתרון לעניין, אפשר לגמור את זה.

סגן השר מ. דקל:

אני אמסור דיווח על רס כרכר. רס כרכר היה מיועד לנקודה מסויימת. בהגדרות הכלליות היא קרובה לקו הירוק. רס כרכר צריך לקום כישוב קהילתי, ולכן, מכל הבחינות, היה רצוי, שההסתדרות הציונית תטפל בו. רס כרכר, אמנם, הועבר לטיפול של ההסתדרות הציונית. לגרעין בחליאל, שמיועד לישוב זה, מוצע היום איזה שהוא אתר אחר, הרבה יותר רחוק מזרחה, ע"י ההסתדרות הציונית. אני מביח, שכשהכל יהיה מגובש, ההסתדרות הציונית תביא את הנושא הזה.

השר י. נאמן:

אנו נחכה לבדיקה. אני מודה לכולם. תודה רבה.

הישיבה נבעלת

עתניאל - עיכוב ביצוע החלטות

הת/56

מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה פותחת.

בדיון משתתפים: השר י. נאמן; ה"ה מ. דרובלס, מ. דקל, י. דקל, י. מרגלית והגב' פ. אלבק.

מ ח ל י ט י ם :

א. הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, רושמת לפניה את הודעתה של מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה כי:- בהתייחס להחלטות מס. ב/47 של ועדת השרים לענייני בטחון מיום ו' בניסן התשמ"ג (20.3.83) ומס. הת/51-א'8(א)(4) של הועדה להתיישבות מיום ו' באייר התשמ"ג (19.4.83) - מתקיים דיון בנושא קרקעות של עתניאל, בוועדת עררים.

ב. בהתייחס לנ"ל ועל-פי המשתמע ממנו - אין לבצע את ההחלטות הנ"ל, בכל הנוגע לבנייה במקום, עד לאישור סופי של הבעלות על הקרקע.

הקמת 3 מצפורים ברמת הנגב והערבה:-
א. שחרות - ממערב לשדה התעופה עובדה
ב. סיירים - בקצה המערבי של בקעת הסיירים
ג. שיטה - ליד נחל שיטה

הת/57

נציג הסוכנות היהודית פותח.

בדיון משתתפים: השרים י. נאמן, ד. לוי; ה"ה מ. דקל, מ. דרובלס, ד. סתו וח. פורת.

מ ח ל י ט י ם בהתייחס להצעה להקים 3 מצפורים נסיוניים ברמת הנגב והערבה:-

א. שחרות - ממערב לשדה התעופה עובדה.

ב. סיירים - בקצה המערבי של בקעת הסיירים.

ג. שיטה - ליד נחל שיטה.

להטיל על הגורמים המיישבים הנוגעים לעניין להביא בפני הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית - הצעה מפורטת ומתואמת בנדון.

./הקמת

הת/58

הקמת יישובים קהילתיים בגליל:-
א. גבעת שעל - בין כנרת להר מנוח
ב. אילוט - בין נהלל ונצרת

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים י. נאמן, ד. לוי;
ה"ה מ. דרובלס, מ. דקל, י. דקל, מ. שמיר וח. פורת.

מ ח ל י ס י ם בהתייחס להצעה להקים יישובים
קהילתיים בגליל:-

א. גבעת שעל - בין הכנרת לבין הר מנוח.

ב. אילוט - בין נהלל ונצרת.

מ ח ל י ס י ם להטיל על הגורמים המיישבים הנוגעים
לענין, להביא בפני הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסדרות הציונית העולמית - הצעה מתואמת בנדון.

ח ר מ ש

הת/59

ממלא-מקום יושב-ראש הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. לוי, מ. נסים, י. נאמן;
ה"ה מ. דרובלס, ח. פורת, א. זייף ומ. דקל.

מ ח ל י ס י ם בהמשך להחלטה מס. הת/51-א'8(א2)
של הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסדרות הציונית
העולמית, מיום ו' באייר התשמ"ג (19.4.83) בענין חרמש:

א. היישוב יהיה קהילתי.

ב. היישוב ימוקם בנ.צ. 1620/2025.

ג. 1) בשלב הראשון יאכלסו את היישוב 60 משפחות;

2) תכנון האיכלוס הסופי של היישוב הוא ל- 300
משפחות;

ד. היישוב ישתיך למועצה האזורית שומרון ויקבל במסגרת
זו את שירותי החינוך ואת שאר השירותים הציבוריים
והמוניציפליים.

א./רס-כרכר

- 41 -

הת/60 רס-כרכר - נ.צ.מ. 170/150

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות מוסר פרטים בענין
רס-כרכר.

ה י ש י ב ה נ ב ע ל ת